

[...]

Jord & Affald
Journalnr. bedes anført ved besvarelse.
J.nr.M 335/03-0010
Ref.: KAJ/
Den 6. september 2005

Afslag på at tilføre jord til råstofgrav på matr.nr. [...], i Vestsjællands Amt

Sorø Kommune har den 10. marts 2003 klaget til Miljøstyrelsen over, at Vestsjællands Amt den 11. februar 2003 har givet [...] dispensation til at tilføre jord til [...] Grusgrav, matr.nr. [...]. Dispensationen er givet efter jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3, og udløb den 31. december 2004.

1. Miljøstyrelsens afgørelse

Miljøstyrelsen ophæver Vestsjællands Amts dispensation til at tilføre jord til det omhandlende areal, da der er risiko for forurening af grundvand som forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning, jf. jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3.

2. Sagens baggrund

[...]Grusgrav, beliggende [...], har tilhørt [...], der har indvundet råstoffer. Efter indvindingens ophør blev arealet overdraget til [...], som den 25. september 1998 fik dispensation til at modtage 20.000 m³ ren jord i grusgraven. Dispensationen udløb den 31. december 2000, men blev ved vilkårsændring af 8. december 2000 forlænget til den 31. december 2002. Den tilførte jord blev brugt til at skabe et vækstlag til en planlagt skovrejsning og til at udjævne nogle stejle skrænter i grusgraven.

Da den forlængede dispensation var ved at være udnyttet, søgte [...]den 15. april 2002 om tilladelse til at tilføre yderligere 20.000 m³ ren jord i [...] Grusgrav i perioden frem til 31. december 2004. Det ansøgte skal efter det oplyste bruges til en afsluttende terrænregulering af grusgraven med henblik på efterfølgende tilplantning med skov.

Vestsjællands Amt imødekom ansøgningen den 11. februar 2003 på en række nærmere anførte vilkår.

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
Tlf.: +45 32 66 01 00
Fax: +45 32 66 01 00
Telex: 31209 miljøe dk
CVR-nr.: 25 79 83 76
EAN-nr.: 5798000863002(Drift)
EAN-nr.: 5798000863019(Tilskud)
Mst@mst.dk
www.mst.dk

Sorø Kommune

Sorø kommune har i klagen navnlig henvist til følgende:

- Amtet har tidligere givet tilladelse til deponering af jord i [...] Grusgrav, som ligger i [...]. Amtet har også tidligere begrundet sin dispensation med, at der ikke er nogle vandforsyninger i nærheden, samt at grundvandsmagasinet er godt beskyttet. Med en sådan begrundelse kan der tillades deponering af endnu mere jord i [...] Grusgrav, og det kan således være svært at afslå fremtidige ansøgninger om deponering af jord i [...]. Graveområdet kan udvikle sig til et stort jorddeponi, hvilket kommunen finder er i strid med jordforureningslovens § 52.
- Amtet har ikke foretaget en konkret vurdering af forholdene i området.
- 130 meter fra matriklen og 300 meter fra deponeringsstedet findes der en privat drikkevandsbrønd på ejendommen [...]. Desuden har [...] på [...] en drikkevandsboring 300 meter fra matriklen og 600 meter fra deponeringsstedet.
- Principielt er alle grundvandsmagasiner sårbare over for forurening med stoffer, der transporteres med nedsivende vand. Det faktum, at det primære grundvandsmagasin i Sorø Kommune er godt beskyttet af lerlag, kan være en lidt for enkel risikovurdering, blandt andet på grund af sprækkedannelser i lerlag m.m.
- Det kan desuden ikke udelukkes, at Frederiksberg Vandværk i fremtiden vil øge sin udnyttelse af grundvandet under [...].
- Grusgraven ligger i et område med særlig drikkevandsinteresse.
- Ejendommen grænser op til et højt målsat vandløb, Lynges Bæk. Endvidere er der sø og mose på ejendommen, som er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.
- Dispensationen vil indebære øgede støv- og støjgener.
- En del af ejendommen er desuden kortlagt på vidensniveau 2.
- Hvis dispensationen opretholdes, må der ske en ændring af en række af de vilkår, som amtet har knyttet til dispensationen.
- Herudover har kommunen ønsket mere generelt at få afklaret rækkevidden af dispensationsmuligheden i jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3, herunder om ordene "tilsvarende miljøhensyn" i jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3, begrænser sig til drikkevandshensyn, eller om det skal forstås som en bred beskyttelse af miljøet i øvrigt, samt om deponeringens formål, herunder ansøgers berettigede forventninger om den fremtidige udnyttelse af ejendommen, kan inddrages ved behandlingen af afgørelser efter jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3.
- Foranlediget af amtets dispensation efter jordforureningsloven har kommunen endelig stillet nogle spørgsmål vedrørende miljøbeskyttelsesloven, lov om planlægning og lov om råstoffer.

3. [...]

Ejers bemærkninger til brug for klagesagen er navnlig følgende:

- Kommunen blander hensynet til øgede støv- og støjgener sammen med dispensationsmulighederne efter jordforureningsloven.
- Kommunens teknik- og miljøudvalg har i en anden sag, givet landzonetilladelse til jorddeponering. Dermed overtræder kommunen den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning.
- Kommunens henstilling til at kortlægge området efter jordforureningslovens § 5, ligger uden for kommunens oprindelige klage og bør derfor afvises.

4. Vestsjællands Amt

Amtet har i afgørelsen og til brug for klagesagen, navnlig anført følgende om baggrunden for afgørelsen:

- Området med grusgraven er udpeget som en del af [...] og som område med særlig drikkevandsinteresse.
- For at skabe et ordentligt vækstlag har ansøger tidligere fået tilladelse til at tilkøre 20.000 m³ ren jord til området.
- Jordforureningslovens § 52 giver kun undtagelsesvis adgang til dispensation. Det er dog amtets vurdering, at der uden risiko for grundvandet kan gives dispensation til deponering af den ansøgte jordmængde.
- Der er ingen vandforsyninger i nærheden af grusgraven, kun borer, der ikke benyttes til drikkevandsindvinding.
- Brønden på [...] ligger på den modsatte side af vådområdet, der føder Lyng Bæk og Horsebøg Bæk. Boringen på ungdomsskolen er beskyttet af ret tykke lerlag.
- Amtet finder fortsat, efter tidligere vurderinger af grundvandsforholdene på stedet, at en afstand på 300 meter til vandindvindingsanlæg er tilstrækkelig i den konkrete sag.
- Grundvandsmagasinet, som udnyttes af blandt andre Frederiksberg Vandværk, er godt beskyttet mod nedsivning på grund af tykke lerlag i området.
- Amtet finder, at der bør meddeles dispensation og i forbindelse hermed stilles vilkår om blandt andet kontrol af den tilførte jord og krav til indholdet af visse stoffer i den jord, der modtages.

Vilkår for at tilføre jord fremgår af side 3-8 i amtets afgørelse.

Miljøstyrelsen har den 23. januar 2004 bedt amtet om at fremsende kort, som viser placering og dybde/filterinterval for borer og brønde, der anvendes til drikkevandsforsyning i en afstand af op til 1 km fra grusgraven samt en supplerende udtalelse om geologien og grundvandsforholdene ved grusgraven.

Amtet har herefter den 14. maj 2004 anført at følgende oplysninger kan lægges til grund:

- Der er 4 vandindvindingsboringer inden for 1 km's afstand til grusgraven.

- Vedrørende den geologiske profil i området viser boringer i nærheden af matriklen, at der er lerlag af en vis størrelse over det primære magasin. De 4 boringer, som ligger tættes på matriklen - henholdsvis 150 meter vest for matriklen, 300 meter syd for matriklen og 350 meter nordvest for matriklen samt én på matriklen - viser, at 1 af boringerne (210.268) er beskyttet af 4 lerlag af sammenlagt 13 meters tykkelse, 2 af boringerne (215.36, 210.359) viser et ikke-sammenhængende 30 meter lerlag og 1 boring (210.518) viser en beskyttelse på 52 meter ler.
- Det primære grundvandsmagasin ses fra ca. kote 0 til kote -20.

Amtet har telefonisk den 1. september 2005 oplyst, at dispensationen ikke er blevet udnyttet, mens klagesagen har verseret.

5. Miljøstyrelsens bemærkninger

Tilførslen af jord til råstofgrave kan udgøre en risiko for forurening af grundvandet. Derfor vedtog Folketinget i 1997 et generelt forbud mod tilførsel af jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave. Forbudet blev indføjet i miljøbeskyttelsesloven som en ny § 20 a og er nu videreført i § 52 i lov om forurennet jord (jordforureningsloven), der trådte i kraft 1. januar 2000.

./. L 129 fremsat af miljø- og energiministeren den 18. december 1996 og betænkning af 14. maj 1997 vedlægges i kopi.

Forbudet i jordforureningslovens § 52 omfatter både forurennet og ren jord. Af bemærkningerne til ændringen af miljøbeskyttelsesloven i 1996-97 fremgår således, at baggrunden for reguleringen blandt andet var, at selv deponering af ren jord i råstofgrave i hvert fald teoretisk set kan indebære risiko for forurening af vandforsyninger.

Formålet med jordforureningslovens § 52 er at indføre en bedre grundvandsbeskyttelse. Miljøstyrelsen skal således, ved behandlingen af en klage over en dispensation meddelt i medfør af jordforureningslovens § 52, stk. 2, tage stilling til, hvilke miljømæssige konsekvenser tilførslen af jord til råstofgraven kan få for grundvandet og recipienter såsom søer og åer.

Til det af kommunen anførte om øgede støv- og støjgener, bemærker Miljøstyrelsen, at der er tale om hensyn, der ikke kan varetages i medfør af jordforureningslovens § 52, stk. 2.

Jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3

Ifølge jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3, kan amtsrådet dispensere fra forbudet mod at tilføre jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave, hvis der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg eller af grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning. Andre tilsvarende miljømæssige hensyn må heller ikke tale imod.

Det fremgår af bemærkningerne til den daværende bestemmelse i miljøbeskyttelsesloven, at amtsrådet ved vurderingen af, i hvilke tilfælde der kan meddeles dispensation, skal sikre, at der ikke er en sådan forureningsrisiko.

Lovbemærkningerne fastslår i øvrigt, at "grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning," ikke blot er grundvandsmagasiner, som det konkret er planlagt at udnytte, men alle grundvandsmagasiner, der er egnede til drikkevandsproduktion.

Det fremgår af sagen, at Vestsjællands Amt vurderer, at det er miljømæssigt forsvarligt at give dispensation til at tilføre ren jord til [...] Grusgrav, med henvisning til, at såvel grundvandsmagasinet, som udnyttes af Frederiksberg Vandværk og i øvrigt den nærmeste vandforsyningsboring, som ligger 300 meter fra grusgraven, er beskyttet af tykke lerlag. Hertil kommer, at dispensationen hviler på en række vilkår.

Det skal hertil bemærkes, at forbudet mod at tilføre jord til råstofgrave kun kan fraviges, hvis betingelserne for at meddele dispensation er opfyldt. Det vil sige, hvis der ikke vurderes at være risiko for forurening af grundvand m.v. En dispensation kan i så fald indeholde vilkår, for eksempel med krav til kontrol og indretning af "anlæg". Et amt kan ikke på forhånd opstille en regel for, hvornår en afstand til et vandindvindingsanlæg er tilstrækkeligt i en konkret sag. Amtet er forpligtet til, i den konkrete sag, at forholde sig til de faktiske afstande til vandindvindingsanlæg samt til de konkrete geologiske og hydrogeologiske forhold i området.

[...] Grusgrav ligger i et område med særlig drikkevandsinteresse, og under grusgraven er der et primært grundvandsmagasin, der må forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning.

Til belysning af de geologiske og hydrogeologiske forhold på stedet har amtet i forbindelse med klagesagen bekræftet, at der ved grusgraven er 4 boringer, som ligger i en afstand af henholdsvis 150 meter, 300 meter og 350 meter fra matriklen samt én på matriklen. En af boringerne viser en beskyttelse i form af 4 lerlag af sammenlagt 13 meters tykkelse, to af boringerne viser en beskyttelse i form af et ikke-sammenhængende 30 meter lerlag, mens en boring viser en beskyttelse på 52 meter ler.

3 af de 4 boringer fra området udviser således ikke lerlag af en sammenhængende tykkelse, som er tilstrækkelig til, at det underliggende grundvandsmagasin kan karakteriseres som værende godt beskyttet. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at tilførsel af jord til råstofgraven medfører risiko for forurening af grundvand, som forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning. Betingelserne for at kunne meddele dispensation i

henhold til jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3, er således ifølge de foreliggende oplysninger ikke opfyldt.

Til de øvrige af kommunen rejste spørgsmål bemærkes, at der er tale om emner, som det ikke er nødvendigt at afklare for den konkrete afgørelse efter jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3. For god ordens skyld skal Miljøstyrelsen gøre opmærksom på, at eventuelle spørgsmål om rækkevidden af lov om planlægning og lov om råstoffer hører under Skov- og Naturstyrelsens sagsområde.

Til ansøgers bemærkninger om ligebehandling skal Miljøstyrelsen endelig bemærke følgende: Det forhold, at Sorø Kommune i medfør af lov om planlægning i en anden sag har givet en landzonetilladelse til en ansøgt jorddeponering, kan ikke påvirke vurderingen af forureningsrisikoen i [...] Grusgrav i medfør af jordforureningslovens § 52.

6. Miljøstyrelsens konklusion

Miljøstyrelsens ophæver Vestsjællands Amts afgørelse om at dispensere i henhold til jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3, til at tilføre jord til råstofgraven på matr.nr. [...].

7. Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. I henhold til miljøbeskyttelseslovens § 101, stk. 1, (nu jordforureningslovens § 87, stk. 1,) skal søgsmål til prøvelse af sagen ved domstol være anlagt inden 12 måneder efter sagens afgørelse er meddelt.¹⁾

Miljøstyrelsen skal beklage den sene besvarelse.

Med venlig hilsen

Helge Andreasen

/

Palle Boeck

Afgørelsen er sendt til:

- [...]
- Sorø Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, Rådhusvej 8, 4180 Sorø – J.nr. 09.0815G01
- Vestsjællands Amt, Natur og Miljø, Amtsgården, Alléen 15, 4180 Sorø – j.nr. 8-76-12-335-1003-2002

¹⁾ Se § 5 i bekendtgørelse nr. 1066 af 17. december 1999 om henlæggelse af opgaver og beføjelser efter lov om forurennet jord til Miljøstyrelsen.